

Verksamhetsberättelse 2018

Folkhögskolornas serviceorganisation

**FOLKHÖGSKOLORNAS
SERVICEORGANISATION**

Folkhögskolornas serviceorganisation 2018

Förord

Folkhögskolornas serviceorganisation (FSO) har genomfört sitt fjärde verksamhetsår.

Utveckling och förändring är ständigt pågående i organisationen, som är flexibel till sin karaktär. Ett antal nya uppdrag har tillkommit och gamla uppdrag har försvunnit. En organisationsutredning av FSO som egen förening har skett och en remiss med bland annat stadgeförslag gick ut till skolorna under decembermånad.

Ett flertal arrangemang under det för RIO och OFI/Fhf gemensamma namnet Sveriges folkhögskolor har genomförts av FSO. Ett exempel är Folkhögskoleforum som för första gången samlade folkhögskolornas personal och styrelser till en gemensam dag. Cirka 350 deltagare fick ta del av föreläsningar och seminarier. Arrangemanget var ett samarbete med förbundet Folkhögskollärarna.

Medarbetarna har arbetat i enlighet med verksamhetens syften:

Verksamhetens syfte är att gagna folkhögskolans utveckling genom att i samverkan utföra service som följer av de krav som bidragsgivaren (Folkbildningsrådet/staten) ställer på folkhögskolorna för att erhålla bidrag. I samverkan ingår internationellt kontaktarbete, värnande och utveckling av servicefunktioner för utbildningsformen folkhögskola samt gemensam kommunikation.

FSO ska i lyhördhet för folkhögskolornas behov ge en effektiv och väl optimerad service av hög kvalitet med moderna lösningar.

Särskilda insatser 2018

Här redovisas de särskilda insatserna och deras resultat.

SchoolSoft

Fortsatt utveckling av det administrativa verktyget SchoolSoft. FSO erbjuder kostnadsfria utbildningar för alla nya administratörer. Under 2018 påbörjade FSO och Folkbildningsrådet en utredning om frågan om huvudmannaskap för SchoolSoft.

På många skolor har fler personalgrupper involverats i arbetet. Ansökningsmodulen är igång och används av många skolor.

Utvecklingsarbetet förs i en förvaltningsgrupp bestående av representanter för SchoolSoft och RIO/OFI samt FSO. I gruppen ingår även två verksamma administratörer. Under 2018 tog även Folkbildningsrådet plats i förvaltningsgruppen och deltar nu i utvecklingsarbetet. En rollfördelning för de olika intressenterna i förvaltningsgruppen har tagits fram. En plan för utvecklingsarbetet tas fram två gånger per år och läggs ut på sverigesfolkhogskolor.se. Gruppen har träffats fyra gånger under året.

FSO har under hösten anordnat kostnadsfria grundutbildningar för nya administratörer. Utbildningarna har genomförts i Stockholm, Göteborg och Malmö. Utbildningen i Stockholm dubblerades då efterfrågan var stor. SchoolSoft har anordnat egna utbildningar och varit ute på många skolor landet. De administrativa FSO-dagarna genomfördes 21 och 23 april då cirka 300 personer deltog. Deltagarna bestod av exempelvis SYV:are, administratörer och skolledare på folkhögskolor. Medverkade gjorde CSN, SCB, SchoolSoft och FSO.

För att samordna gemensamma frågor träffas SCB, CSN, Fbr, SchoolSoft och FSO en gång per termin i ett samordningsmöte.

Rektorstöd

Omsättningen på rektorer har varit stor de senaste åren. Resultatet av den enkät om rektorernas arbetssituation, som besvarades av 90 %, har resulterat i att FSO under året har erbjudit arbetsrättsliga utbildningar i samverkan med Arbetsgivaralliansen. Utbildningarna har hållits på ett flertal platser i landet. FSO har också, i samverkan med Folkbildningsrådet, anordnat webbseminarier om hur man rapporterar de olika statsbidragen. Ett mentorsprogram har tagits fram och 15 mentorer och 16 adepter är igång. Mentorerna har fått en utbildningsdag i samtalsmetodik.

För äldre erfarna rektorer har RIO/FSO varit delaktiga i att, tillsammans med Arbetsgivaralliansen, kunna erbjuda ett mentors-/ utbildningsprogram med mentorer och föreläsare från andra branscher som är verksamma inom Arbetsgivaralliansen.

Kvalitetsarbetet

Processdagar

FSO erbjuder och genomför gemensamma kvalitetsdagar för alla medarbetare på folkhögskolor, så kallade processdagar. Processdagar genomförs med hjälp av tio folkhögskollärare som av FSO utbildats till processledare. Under 2018 har runt 20 processdagar genomförts på lika många skolor. Inräknat de processdagar som genomfördes under hösten 2017 är antalet skolor som haft processdagar nu uppe i drygt 35.

Processledarfortbildning

Fortbildningsträffar för processledarna anordnas terminsvis. Under vårens träff diskuterades behov av och utformande av en uppföljningsguide för skolor som genomfört en processdag. En föredragning om uppföljning och utvärdering var temat för höstträffen.

Uppstart för Gävleborgsskolor

I augusti anordnade FSO en gemensam uppstart för ungefär 100 deltagare som arbetar på tre folkhögskolor i Gävleborgs län. Syftet med träffen var att skapa inspiration för fortsatt gemensamt kvalitetsarbete utifrån de principer som uttrycks i Hörnstenar för bildning.

Uppföljningsguide kvalitetsprocessdag

En uppföljningsguide har sammanställts som skolorna kan använda som idébank i det fortsatta arbetet efter processdagen med fokus på utvärdering, uppföljning samt förslag på metoder för att arbeta vidare efter en processdag.

SeQF-seminarier

FSO arrangerade under våren 13 seminarier om SeQF och Allmän kurs som stöd för folkhögskolorna i arbetet med att ta fram lokala lärandemål. På seminarierna deltog 210 personer från 87 skolor.

Informationsinsatser

Allmänna utskick har under året gjorts i samband med terminsstart till skolledare med erbjudande om processdagar och personliga kontakter har tagits bland annat i samband med konferenser och möten med representanter för RIO och OFI/Fhf. Fortlöpande information om kvalitetsarbetet samt erbjudanden om FSO:s tjänster finns på Sveriges folkhögskolors webbplats. En kommunikationsplan har också upprättats för att tydliggöra behov av fortsatta informationsinsatser. En konsultfirma har därefter anlåtts för att se över skriftligt material inom kvalitetsområdet. Detta för att hitta en övergripande tonalitet och progression inom de olika stegen för erbjudanden om stöd i kvalitetsarbetet, såväl inom webbaserat material som tryckta texter och utskick.

Kontinuerliga uppföljningsmöten med Folkbildningsrådet

FSO har under året haft kontinuerliga uppföljande möten med handläggare på Folkbildningsrådet om behov av kvalitetsutveckling samt om uppföljning av insatser gällande SeQF.

Folkhögskoleforum

Kvalitetsutveckling var ett av sju seminarier under rubriken "Hur skapar vi kvalitet i folkhögskolornas bildningsmiljö?". Totalt deltog drygt 150 personer i kvalitetsseminarierna där FSO medverkade tillsammans med representanter för tre folkhögskolor som bidrog med varsitt exempel på arbetet med att stärka skolans bildningsmiljö; Ålsta folkhögskola om filialverksamhet, Gotlands folkhögskola om socialpedagoger och Birkagårdens folkhögskola om digitala verktyg.

Regional skolledarträff i Skåne

I september anordnades en regional träff för skolledare i Skåne och Halland som genomfört processdagar på Kvarnby folkhögskola. Dagen innebar möjlighet till erfarenhetsutbyte av det fortsatta kvalitetsarbetet och hantering av processdagens resultat. Dessutom gjordes en inventering av skolornas behov av fortsatt stöd från FSO. Flera av skolledarna menade att en

stor behållning av processdagen varit att personalen fick en tydligare bild av folkhögskolans idé och att dagen gav upphov till en organisationsförändring med en tydligare ledningsstruktur och något ändrade ansvarsområden.

Sveriges folkhögskolor

Benämningen och varumärket Sveriges folkhögskolor används vid gemensamma utåtriktade kommunikativa insatser som intresseorganisationerna RIO, Fhf och OFI står bakom och som genomförs av FSO.

FSO har uppdraget att under varumärket Sveriges folkhögskolor göra utbildningsformen folkhögskola mer synlig och känd för den primära målgruppen beslutsfattare, journalister samt tjänstepersoner vid myndigheter/organisationer. Sekundär målgrupp är den svenska allmänheten.

En grafisk profil med egen logotyp, profilmärker samt ett särskilt typsnitt används konsekvent för att skapa ett gemensamt uttryck i den kommunikation som sker under namnet Sveriges folkhögskolor.

De gemensamma lokalerna på Magnus Ladulåsgatan i Stockholm som används av organisationerna FSO, RIO och Fhf/OFI går även de under namnet Sveriges folkhögskolor.

Utåtriktade arrangemang

De insatser som genomförts utgår från den marknadsplan för 2018 som antagits av FSO:s styrgrupp.

- Folk & Kultur

Sveriges folkhögskolor fanns i februari på plats som utställare vid nya kulturkonventet Folk & Kultur i Eskilstuna, med egen monter för möten och samtal med besökare och beslutsfattare på alla nivåer.

- Folkhögskolan i kulturens ekosystem

I maj arrangerades en halvdag kring temat ”Folkhögskolan i kulturens ekosystem”, för att spegla folkhögskolornas betydelse i det svenska kulturlivet, i dialog med andra utbildningsformer, kulturpolitiker och aktörer i kultursfären.

- Almedalsveckan

Almedalsveckan är världens största demokratiska mötesplats för alla som vill diskutera samhällsfrågor. I början av juli genomförde Sveriges folkhögskolor fyra olika publika arrangemang i centrala Visby:

- Pedagogiska och didaktiska vägval – hur får folkhögskolan unga vuxna att lyckas med sin utbildning?
- Folkhögskolan – en kreativ bildningsmiljö för konstnärer
- Religion, politik och demokrati på folkhögskola – hur går det ihop egentligen?
- Hur porträtteras folkhögskola i medierna?

Arrangemangen besöktes av ett hundratal intresserade personer och sändes även live på Facebook. Videoklippen har idag tillsammans cirka 10 000 visningar.

- Stockholm Pride

Under festivalen Stockholm Pride i juli/augusti blandas fest, politik och kultur för att synliggöra hbtq-frågor. För att visa sitt stöd var Sveriges folkhögskolor ”Stolt Supporter”

och ställer därmed upp på Prides värdegrund. Detta innebar exponering digitalt, i press och på storbildsskärm i Pride Park.

- MR-dagarna

Sveriges folkhögskolor fanns med på Mänskliga Rättighetsdagarna som utställare med monter i mässhallen i Älvsjö, Stockholm. MR-dagarna är Nordens största mötesplats för praktiker, forskare, myndigheter, politiker och ideellt engagerade som arbetar med eller vill lära mer om mänskliga rättigheter.

- Folkhögskolan 150 år

FSO fanns med i det kommunikativa planeringsarbetet av folkhögskolans 150-årsfirande och tog fram den logotyp som användes av olika arrangörer under jubileumsåret 2018. På sverigesfolkhogskolor.se presenterades jubileumsarrangemang på en särskild samlingsida.

Webbplatsen sverigesfolkhogskolor.se

[Sverigesfolkhogskolor.se](http://sverigesfolkhogskolor.se) är en webbplats med samlad information, fakta och statistik om svensk folkhögskola. Här lyfts samhällsnyttan med utbildningsformen och motiverar varför folkhögskolan är viktig i det svenska samhället.

Webbplatsen har fortsatt att utvecklas under året. Avdelningen ”Om folkhögskolan” har uppdaterats med aktuell relevant statistik och fakta kring utbildningsformen folkhögskola, från till exempel Statskontoret, Arbetsförmedlingen, Linköpings universitet och Folkbildningsrådet. Statistiken presenteras på ett lätttsamt sätt genom tydlig digital infografik.

Avdelningen ”För folkhögskolorna”, som personal på folkhögskolor kan ha nytta av, har byggts ut kontinuerligt och innehåller nu till exempel Lediga jobb, där folkhögskolorna kan publicera sina jobbbannonser, samt Kompetensutveckling, där en mängd fortbildningar, konferenser och seminarier relevanta för folkhögskolornas personal presenteras.

Organisationerna FSO, RIO, Fhf och OFI har alla sina egna avdelningar på webbplatsen, där de presenterar sin respektive verksamhet.

Trafiken till webbplatsen har ökat stadigt under året. Framförallt är det personer med anknytning till folkhögskola som står för besöken men även de externa besöken ökar.

Sociala medier

Sveriges folkhögskolors närvaro i sociala medier fortsätter att växa med fler antal följare och större mängd interaktioner. Här kommuniceras löpande information kring utbildningsformen folkhögskola.

På Facebook agerar Sveriges folkhögskolor under sidnamnet Folkhögskolorna och har cirka 6 000 följare.

Varumärket Sveriges folkhögskolor används även på Twitter där kontot har cirka 1 300 följare.

På Instagram används däremot varumärket Folkhögskola.nu, som står bakom ett konto med cirka 500 följare.

Deltagarrekrytering och SYV

En betydande del i FSO:s kommunikationsuppdrag fokuserar på samlad marknadsföring och rekrytering av deltagare, samt studie- och yrkesvägledningsfrågor.

Navet i detta arbete är webbplatsen folkhogskola.nu där den samlade kursinformationen från

landets alla folkhögskolor finns. Genom målinriktat kommunikationsarbete arbetar FSO med att ge en tydlig bild av folkhögskolan som utbildningsform och bidrar till rekrytering av kursdeltagare.

FSO har därför som mål att alla ska veta vad folkhögskolan ger, gör och skapar och att Folkhögskola.nu är den självklara vägen till den samlade informationen om landets folkhögskolor och deras kursutbud.

Under året har FSO fortsatt arbeta med att informera om, kommunicera samt marknadsföra folkhögskolan. Det löpande arbetet har också till stor del bestått av att svara på frågor om folkhögskola från allmänheten via telefon, mejl och Facebook. I arbetet ingår också att bevakna vad som sägs om folkhögskola i olika medier.

Webbplatsen folkhögskola.nu

Den nya uppdaterade versionen av folkhögskola.nu, som arbetades fram tillsammans med webbyrån Meridium under 2017, lanserades och förankrades. Responsen på den nya designen och viss ny funktionalitet har varit övervägande god och den nya webbplatsen utsågs till en av Sveriges hundra bästa webbplatser av IDG.

Arbetet med att utveckla och optimera webbplatsen, inte minst det avancerade sökandet, pågår ständigt.

Webbplatsen fungerar också som arbetsverktyg och stöd för personalen att kunna besvara mejl- och telefonfrågor som dagligen kommer in från allmänheten. Frågorna är ofta av studievägledande karaktär, men också förmedling av kontaktuppgifter och mer information om kurser och skolor, samt generell upplysning om utbildningsformen folkhögskola.

Annonsering

Den digitala annonseringen är koncentrerad till Google och Facebook. Tryckt annonsering sker i vissa kanaler med stor spridning som exempelvis Kupé, Utbildningsjournalen, Platsjournalen, Metro, Vägledaren och tidningen Läs&Skriv.

Sociala medier

Närvaron på sociala medier är fokuserat på Facebook under sidnamnet Folkhögskolorna.

FSO bevakar också vad som sägs om folkhögskola i andra sociala medier, till exempel på Twitter och Instagram.

Hashtaggen #folkhögskola är etablerad på Instagram och innehåller i dagsläget över 16 000 inlägg. En ökning med cirka 7 000 inlägg under 2018.

I nära samarbete med folkhögskolorna har hashtaggen blivit en viktig kanal för att på ett levande sätt visa på den mångfald av människor, kurser och aktiviteter som bubblar på folkhögskolorna.

Något som också synliggörs via ett flöde på Folkhögskola.nu:s startsida.

FSO har under året även testat marknadsföring på YouTube.

Stöd till SYV- och kommunikationsansvariga

Kommunikation och stöd till folkhögskolornas SYV- och kommunikationsansvariga har under året fortsatt via telefon, mejl, två aktiva Facebookgrupper och på Sverigesfolkhogskolor.se

Samverkan

För att ha relevant och uppdaterad information i FSO:s kanaler har samverkan skett med andra relevanta aktörer, exempelvis UHR och CSN. Dessutom genomförs regelbundna möten

med folkhögskolehandläggare vid Folkbildningsrådet.

Samverkan har även skett med bland annat studie- och yrkesvägledare på folkhögskolor i det så kallade SYV-nätverket och kommunikatörer på de centrala folkhögskolekontoren i Norden genom det Nordiska informationsnätverket.

Samarbetet med SUSA-navet med utbildningsmyndigheter fortsätter för att sprida information om folkhögskolorna och folkhögskolekurser vidare till både offentliga och kommersiella utbildningssajter.

Folkhögskolans dag 2018: Folkhögskolan 150 år

Folkhögskolans dag genomfördes 16-17 mars 2018. Detta år var det en självklarhet att fira folkhögskolans 150-årsjubileum. Kampanjen bestod i att uppmärksamma 150-åringen genom att bjuda in till tårtkalas. Detta resulterade i många kreativa tårtbak som också gick att ta del av genom skolors sociala medier-flöden.

Bas- och fortsättningskurs SYV

Fortsättningskurs vid två tillfällen, 4 och 7 maj. En SYV-baskurs genomfördes 30 november.

Mässbidrag

Mässbidraget delas ut av FSO årligen för att stötta folkhögskolor som samarbetar för att marknadsföra folkhögskolan som utbildningsform. Sammanlagt delades 115 000:- ut.

I år inkom totalt 13 mässbidragsansökningar från olika grupperingar av folkhögskolor. Alla ansökningarna uppfyllde flertalet av kriterierna för mässbidrag. De 13 grupperingarna representerar totalt 93 folkhögskolor. Främst gjorde gemensamma satsningar på olika utbildningsmässor, men även en hälsomässa och en gemensam kampanj för 150 årsfirandet i Örebro län.

Deltagande i internationell vägledarkonferens

Det SYV-nätverk som arbetar med SYV-konferensen beslutade att inte genomföra någon konferens under 2018 för att istället kunna besöka den internationella vägledarkonferensen A Need for Change som denna gång arrangerades i Göteborg 2-4 oktober.

Kommunikationskonferens på Långholmens folkhögskola

Cirka 120 kommunikationsansvariga på folkhögskolor samlades 17 oktober på Långholmens folkhögskola i Sundbyberg för Kommunikationskonferens. Gästföreläsare var Louise Lind som föreläste om förändringskommunikation och Robin Havervall från SEMify som presenterade SEM (Sökmotormarknadsföring).

Tryckt material

Produktion samt distribution av Folkhögskolebroschyr som beskriver folkhögskolan som utbildningsform och en Sommarkurskatalog med folkhögskolornas alla sommarkurser. Broschyren "Allmän kurs på folkhögskola – en väg till högre studier" har under året uppdateras med ny layout. Även andra profil- och informationsprodukter har producerats.

Bildbank

Under hösten har ny bildbank tagits fram. 100 bilder som kan användas i FSO:s marknadsföring både på webb och i tryckta material. Fotografen som anlätades heter Malin Sydne.

Ny animerad film

En ny kort och informativ animerad film som förklarar folkhögskola har tagits fram med hjälp av Internfilm: <https://www.youtube.com/watch?v=zCFwLA7G3vg>.

Folkhögskolornas internationella arbete

Påverkansarbete

Genom intresseorganisationerna RIO, OFI och Fhf deltar FSO i olika sammanhang tillsammans med andra organisationer för att påverka biståndspolitiken och lyfta vuxenutbildningens roll. FSOs roll är att bland annat ta fram underlag till dessa möten.

Organisationen är bland annat med i nätverket *Education for all* tillsammans med Unescorådet, Rädda Barnen med flera och har tillfrågats om att delta i styrgruppen för FNs/UNESCOs arbete i Sverige för genomförandet av den globala satsningen på lärande för hållbar utveckling.

Sverige var i maj i år värd för EAEAs styrelse som höll sitt styrelsemöte på Tollare folkhögskola och bjöd in sina svenska medlemmar ett seminarium om svensk/nordisk folkbildning och europeisk vuxenutbildning.

Agenda 2030

Under året har 14 heldagsutbildningar genomförts för folkhögskolor i de globala målen Agenda 2030 och hur skolorna kan integrera detta i sin egen verksamhet på skolan. Totalt har nu personal på nästan 70 folkhögskolor fått denna utbildning.

Kampanjen Glokalt dagsverke anordnades under våren 2018 där 15 folkhögskolor deltog. Syftet var dels att lyfta folkhögskolornas arbete med mål 4, rätt till utbildning med särskilt fokus på vuxenutbildning samt mål 5, jämställdhet. Samtidigt samlade skolorna in pengar till vuxenutbildningsprojekt i södra Afrika genom organisationerna ZASP och ALEF.

I oktober anordnades en konferens för kökspersonal, Gröna kök, om hållbar mathållning kopplad till Agenda 2030. Cirka 60 personer från 25 folkhögskolor deltog.

I november genomfördes en Agenda 2030-konferens för lärare och ledning från cirka 25 folkhögskolor. På träffen deltog bland annat en föreläsare från regeringens Agenda 2030-delegation och en föreläsare från Gapminder.

På Folkhögskoleforum i november anordnades ett seminarium med representanter från Kariibu Tanzania, Svalna samt Eskilstuna folkhögskola och Blekinge folkhögskola.

I samarbete med Den Globala Skolan i Sidas regi arrangerades 6 mars i Göteborg ett seminarium för vuxenutbildare om de globala utmaningarna och pedagogiska verktyg för att arbeta med detta.

Kommunikation

Under året har folkhögskolorna på olika sätt informerats om folkbildning och vuxenutbildning i världen, samt möjlighet till fortbildning, bidrag och samverkan med andra folkhögskolor och aktörer.

- Nyhetsbrevet Folkhögskolornas internationella arbete har skickats ut fem gånger.
- Kommunikation via Facebook.
- Nyheter och information på sverigesfolkhogskolor.se/internationellt

Samverkan

FSO har haft två träffar med representanter från Forum Syd för att diskutera ett strategiskt samarbete kring vuxenutbildning. En skrivelse angående detta har även lyfts i Forum Syds styrelse.

FSO har tillsammans med Ordfront anordnat tio fortbildningar för folkhögskolor om mänskliga rättigheter och demokrati. Många skolor känner ett behov att kunna bemöta antidemokratisk organisering och argumentation, och utvärderingarna visar att deltagarna är nöjda med fortbildningarna.

Samverkan har även funnits med andra organisationer, exempelvis med deltagande i UHR:s referensgrupp för den europeiska digitala vuxenutbildningsplattformen Epale.

Projekt som pågått under 2018

Det europeiska projektet ImplOED avslutades i slutet av 2018. Projektet har letts av EAEA och handlar om hur metoder för aktivt medborgarskap och mångfald kan utvecklas på policynivå och av vuxenutbildningsorganisationer. FSO har deltagit tillsammans med tio andra vuxenutbildningsorganisationer i Europa. I Sverige har fokus legat på folkhögskolornas arbete med flyktingmottagande och etablering.

Arbetsgruppen Folkhögskolan i världen

Arbetsgruppen Folkhögskolan i världen påbörjade sitt arbete i slutet av 2016, med målet att ta fram en långtidsplan för folkhögskolornas internationella arbete med fokus på Agenda 2030-målen 4, rätt till utbildning, och 5, jämställdhet. Gruppen är i princip klara med planen, men fortsätter träffas för att diskutera utveckling av bland annat Agenda 2030-arbetet. Arbetsgruppen består av personer med internationellt intresse från folkhögskolor runt om i landet. De har haft fyra möten under året.

Representation genom intresseorganisationerna RIO, OFI och Fhf i svenska och internationella organisationer

- European Association for the Education of Adults, EAEA, Kent Johansson.
- Nordiska folkhögskolerådet, Kent Johansson, Gerhard Holmgren, Ingela Zetterberg och Mats Ehn.
- International Council for Adult Education, ICAEs styrelse, Mats Ehn.
- Representation i Forum Syds styrelse, Mats Ehn.

Fortbildning för lärare på Allmän kurs - Allmän kurs i utveckling, 7,5 hp

Under våren 2018 slutfördes första omgången av Allmän kurs i utveckling i samarbete mellan FSO och Örebro universitet. Syftet med kursen är, förutom fortbildning för den enskilde läraren, att ge redskap att kunna utveckla och stärka Allmän kurs på den egna skolan. Deltagarna på kursen erbjuds två sätt att examineras som antingen resulterar i ett intyg om att ha tillgodogjort sig väsentliga delar av kurserbjudandet eller ett intyg samt 7,5 högskolepoäng. Intygen utfärdas efter kursen avslutande av FSO och högskolepoängen utfärdas av Örebro universitet. Första omgången antogs 34 lärare från 19 skolor. Drygt en tredjedel av deltagarna slutförde någon form av examination; en större andel av dessa valde ett intyg och en mindre andel att examineras för 7,5 hp.

Höstterminen 2018 antogs 23 lärare från 17 olika folkhögskolor till en andra omgång av kursen. Upplägget för andra omgången är detsamma som den förra och under hösten 2018 genomfördes en första träff, förlagd till Hagabergs folkhögskola. Där medverkade en variation av forskare och föreläsare utifrån träffens tema om ”folkhögskolans undervisning i framtidsperspektiv”. Förändringar av planering och uppgifter har under hösten gjorts av kursledningen i

enlighet med deltagarnas utvärderingar från första kursomgången. Mindre utvärderingar har under båda kursomgångarna genomförts efter varje träff samt en mer omfattande utvärdering efter kursens avslutande.

Under våren 2019 fortsätter kursen med ytterligare två träffar med teman om ”pedagogiska undervisningsprocesser” samt ”mångfald i undervisning” och avslutas under mars månad.

En kommunikationsplan har upprättats för att stärka rekryteringen till kursens tredje omgång. Där ingår bland annat Facebook-gruppen ”Lärare på folkhögskola” för att visa på aktiviteter och innehåll i kursen mot delar av målgruppen. Även webbplatsen Sveriges folkhögskolor används för att informera om kursens innehåll med hjälp av nyproducerat redaktionellt innehåll.

En återträff planeras inför hösten 2019 där båda kursomgångarnas deltagare kommer inbjudas. Syftet med träffen är att utbyta erfarenheter om utvecklingsarbete samt ta del av forskning om psykisk ohälsa bland unga.

Nordiskt nätverk för skolutveckling

Våren 2018 träffades sex folkhögskolerepresentanter i Danmark. Mötets syfte var dels att utvärdera seminariet livsmestring, trivsel og mental sundhed på folkehøjskoler i Norden men också att se vilka möjliga gemensamma utvecklingsvägar som finns inom området/temat. Medverkande var: Sindre Vinje (FHF), Marie Wiland (NKF), Jakob Hvenegaard Andersen (FFD), Ambika Hansell Ek (RIO) och Johanna Winbladh (FSO, OFI). Efter mötets slut konstaterades att det finns ett fortsatt behov av metodutveckling och erfarenhetsutbyte mellan de nordiska länderna och av att bygga nätverk mellan länderna och mellan professioner.

Under hösten 2018 formulerades en rapport till Nordiska folkhögskolerådet som beskriver mötet i Danmark samt förslag på fortsatta aktiviteter. Bland annat föreslås en nordisk konferens för utveckling av folkhögskolans praktiker kring ungas välmående och mentala hälsa. De danska och norska folkhögskolerepresentanterna bjöds därefter in till en uppföljande träff i Stockholm, där fortsatta samtal om nätverkets syfte och utformning ägde rum. Vid nätverksträffen i Stockholm arrangerade FSO ett mycket uppskattat studiebesök vid Kista folkhögskola.

Under våren 2019 sker ännu en uppföljande träff för nätverket, denna gång i Norge. De danska representanterna har då inte möjlighet att delta men vill fortsatt vara en del av nätverket. Även representanter för svenska Förbundet folkhögskollärarna medverkar. Besöket kommer också att innefatta studiebesök på två norska folkhögskolor i Trondheim. Frågor som planeras behandlas under träffen är att diskutera nätverkets syfte och utformning samt dess relation till övriga nordiska folkhögskoleorganisationer, som framgent får fatta beslut om nätverkets fortsatta arbete och formerna för det.

Folkhögskolornas pedagogiska resurser

En översyn av uppdraget har slutförts under 2018, ett flertal tjänster har successivt avvecklats och FSO stänger ner webbplatsen folkbildning.net den sista juni 2019. Hundratals projekt finns inlagda på webbplatsen folkbildning.net, det gäller projektbeskrivningar, projektrapporter, digitala studiematerial, metodbeskrivningar med mera. Detta ska tas tillvara för att finnas att ta del av för till exempel projektägare och deltagare, forskare, folkbildare och intresserad allmänhet. Tillsammans med övriga resurser som fortsatt kan vara av intresse för pedagoger i fortbildningssyfte kommer information och sökvägar att finnas på sverigesfolkhogskolor.se.

Open Badges

FSO har deltagit i Nordplus Vuxen Projektet Open Badges, Kompetensmärken, tillsammans med Folkuniversitetet Göteborg, Bildningsalliansen, Sivos i Finland och organisationen LiNas från Litauen. Open Badges är ett flexibelt system för validering av kompetenser och förmågor, ett sätt att uppmuntra till delaktighet, och/eller ett sätt att synliggöra närvaro, medlemskap och annat.

Nio olika märken som riktar sig till folkbildare/pedagoger och volontärer har tagits fram. Märkena beskriver tre olika kompetenser som tagits fram efter en nordisk undersökning där vuxenutbildare prioriterat de viktigaste egenskaperna hos en bra folkbildning.

Projektet genomfördes under 2016-2018.

Övriga insatser

Här presenteras verksamhetsberättelser utöver de prioriterade. Samtliga utom de nya uppdragen har egna verksamhetsplaner.

Webbseminarier

Under 2018 sände FSO en serie med webbseminarier på olika teman. Alla webbseminarier sändes live på webben på utsatta tider, men kan ses i efterhand på sverigesfolkhogskolor.se.

Folkhögskoleforskning - 5 st:

- Digitaliseringens roll i folkhögskolan utifrån ett rektorsperspektiv
- Blir man medborgare i en folkhögskola?
- Folkhögskolans kulturverksamheter i ett kulturpolitiskt ljus
- Folkhögskolans didactica magna?
- Scener ur ett ledarskap – Hur konstrueras en folkhögskolerektor?

Nya Dataskyddsförordningen (GDPR) – 1 st

Folkhögskolans ekonomi – 2 st (i samarbete med Folkbildningsrådet):

- Del 1: Det ordinarie statsbidraget.
- Del 2: Arbetsmarknadsuppdrag och asyl

Folkhögskolornas digitaliseringskonferens 2018

Konferensen riktade sig till lärare och skolledare inom folkhögskolan och gav möjlighet till fördjupad kunskap och nyttiga erfarenhetsutbyten under workshop efter föreläsningarna.

Två föreläsningar:

1: Att förstå digitaliseringens påverkan på samhället

Med Anders Thoresson, teknikjournalist, föreläsare och en av upphovsmännen till podcasten Digitalsamtal.

2: Uppkopplad undervisning - att lära i en digital värld

Med Joakim Sveland, utbildad folkhögskollärare och arbetar på Birkagårdens folkhögskola.

Inlästa material

FSO har ett avtal med MTM (Myndigheten för tillgängliga medier) om inläsning av kurslitteratur. Skolorna kan hos FSO begära en inläsning av böcker som inte finns inlästa sedan tidigare. Allt inläst material som lästs in på beställning av FSO läggs på tjänsten Legimus, vilket innebär att det är tillgängligt för alla som har tillgång till denna tjänst.

Under året har tre böcker lästs in:

- Det omsorgsfulla ledarskapet
- Permakultur: Framtiden för din trädgård
- Instruktionsboken till livet

Folkhögskoleforum

Historiens första Folkhögskoleforum ägde rum den 1 november 2018 på Lärarnas hus i Stockholm. Det var en heldag med intressanta och inspirerande föreläsningar, seminarier och nätverkande. Alla med anknytning till folkhögskola var välkomna – personal, rektorer och styrelser.

Ungefär 350 personer deltog i arrangemanget som genomfördes gemensamt av FSO och Förbundet Folkhögskollärarna. Folkhögskoleforum finansierades av deltagaravgifter på 800 kr/person. Den slutgiltiga kostnaden för hela arrangemanget blev cirka 10 000 kr vilket fördelades på de båda arrangörerna.

Utvärderingen visar med all tydlighet att arrangemanget var mycket uppskattat av deltagarna och de båda arrangörerna är överens om att genomföra ännu ett Folkhögskoleforum 2019.

Innehåll

Mina Dennert föreläste om demokrati, propaganda & civilkurage genom initiativet #jagärhär.

Sju parallella seminarier genomfördes med följande rubriker:

- Folkhögskolans pedagogik för demokrati och delaktighet – praktiska exempel
- Leda på folkhögskola – om arbetsmiljö för skolledare
- Folkhögskolan i kulturens ekosystem
- Hur porträtteras folkhögskola i medierna?
- Hur skapar vi kvalitet i folkhögskolornas bildningsmiljö?
- Världsmedborgare – med fotbollar och ekologisk kryddhylla som vapen
- Folkhögskolan i demokratins tjänst under 150 år - Vad händer nu?

Anna Ekström (s), dåvarande gymnasie- och kunskapslyftsminister, höll ett uppskattat anförande om sin egen bildningsresa. Ett tiotal utställare visade upp sig och sin verksamhet i lokalerna på Lärarnas hus och dagen avslutades med ett samtal kring ”Vad gör en folkhögskola till en folkhögskola?”.

#vimåsteprata

Initiativet till #vimåsteprata togs av några privatpersoner som oroligt såg att demokratin är utsatt för olika hot från antidemokratiska krafter. De hade samlats och enats om att något borde göras. Bland dessa personer fanns Heidi Fried, Kristina Persson, Sverker Sörlin med flera. Deras blickar riktades mot folkbildningen, studieförbundet och folkhögskolor på grund av att folkbildningen finns över hela landet och för att folkhögskolor och studieförbundet praktiserar demokrati i hela sin verksamhet.

Till initiativets förfogande togs boken ”Handbok för demokrater” fram. En antologi av skriven av ett tjugotal personer som alla gav sitt perspektiv på kampen för demokratin. Med sina omfattande nätverk som initiativtagarna besatt sattes en demokratitalarbank ihop på 120 personer. Människor med olika bakgrund, erfarenheter och kunskaper som ställer upp och talar för demokratin. En webbplats, vimasteprata.org togs också fram.

Folkhögskolorna erbjöds att genomföra demokratiarrangemang på sina skolor, i ett upplägg och med målgrupper som bäst passar den arrangerande skolan. Oftast riktade sig mötena till skolans deltagare och personal, ibland till skolans deltagare på allmän kurs, ibland i samarbete

med andra organisationer och till en större publik. Skolorna har bokat talare genom central samordning men även genom egna initiativ i direktkontakt med Demokratitalarbankens talare. Demokratiarrangemang har genomförts över hela landet.

Rektorsfortbildningsgrupper

FSO förvaltar medlen till de självstyrande rektorsfortbildningsgrupperna. Fortbildningsgrupperna har en styrgrupp som utses vartannat år. Medlen går oavkortat till styrgruppen som i sin tur förmedlar medel till fortbildningsgrupperna. FSO har under året haft två möten med styrgruppen.

Utbildning av nya skolledare och förtroendevalda

FSO har genomfört en utbildningsdag för nya rektorer och biträdande rektorer samt en utbildningsdag för styrelseledamöter i Folkhögskoleföreningen (Fhf).

Ramavtal

FSO sluter även ramavtal som skolorna kan ta del av. Avtal finns för bland annat talande webb, inläsning av material med MTM och ILT.

FB-kvalitet

FSO sköter administration och ekonomi åt enkätverktyget FB-kvalitet som är en egen fristående verksamhet bestående av ett nätverk av folkhögskolor med syfte att mäta folkhögskolornas kvalitet.

GDPR

Organisationen har under året gjort de förändringar som krävs för att anpassa sig efter den nya dataskyddsförordningen.

Organisation

Personal

Folkhögskolornas serviceorganisation har under året haft 8,58 tjänster, varav 0,2 tjänster har sålts till OFI, 0,15 tjänster till Nordiska Folkhögskolerådet. FSO har även köpt in del i tjänst från RIO och från Färnebo folkhögskola samt haft ett antal timanställda. Ekonomihantering har till viss del köpts in från SOFT ekonomi AB.

Anställda under året har varit Heli Nordberg Lindell, Lars-Göran Karlsson, Fredrik Olén, Sandra Löfstedt, Matilda Hedlund, Lina Remnert (föräldraledig 1/1-31/10), Wilhelm Blixt, Johanna Winbladh och Katarina Svedberg (0,65).

Vikarie för Lina Remnert, Caroline Andersson, har köpts in från Färnebo folkhögskola.

Personalen genomgår fortlöpande kompetensutveckling i form av exempelvis fortbildningsdagar, seminarier, nätverksträffar och distanskurser.

Det allra viktigaste inslaget i den gemensamma utvecklingen är de månatliga möten som alltid förläggs på folkhögskolor. Årligen förläggs även gemensamma verksamhetsdagar på skolor utanför Stockholm. I april åkte FSO till Ljungskile folkhögskola och fick där även besök av representanter för folkhögskolekansliet i VGR. En upptaktskonferens i augusti förlades till Tärna folkhögskola i Västmanland. Folkhögskolornas serviceorganisation finns till för skolorna och värdesätter att få ta del av deras vardag.

Tillsammans med personal på RIO har organisationen haft en workshop med demokratiakademien, workshop kring kommunikationsarbete, HLR-utbildning, brandskyddsutbildning, GDPR-utbildning, samt en uppföljande processdag med diskussioner kring FSO:s identitet.

På arbetsplatsen finns en aktiv lokalklubb av Unionen. Medarbetarsamtal och lönesamtal genomförs årligen.

Styrgruppen för FSO

Styrgruppen har under året bestått av för:

RIO: Stefan Attefall, Barbro Wickman Parak, Thomas Aronsson, Gerhard Holmgren

OFI: Thomas Nilsson, Peter Carlson, Hans-Olov Furberg (ersättare)

Fhf: Åsa Kratz, Peter Högberg

Verksamhetschef FSO: Heli Nordberg Lindell

Personalrepresentant FSO: Fredrik Olén

Styrgruppen har sammanträtt 4 gånger under året.

Ekonomiskt resultat

2018 års resultat, som finns att tillgå i RIOs årsredovisning, visar ett positivt utfall om 285 tkr.

Övriga styr- och referensgrupper

En styrgrupp har jobbat med Folkbildningsnätet och dess avveckling, samt med de digitala utvecklingsfrågorna. Styrgruppen har bestått av Lars Forsmark för RIO och Tobias Johansson för SKL-skolorna samt för FSO, Heli Nordberg Lindell, Lars-Göran Karlsson och Fredrik Olén. Gruppen har träffats 5 gånger.

En referensgrupp har funnits för det internationella arbetet, bestående av Eduardo Gran Villanueva-Contreras, Anne Ludvigsson, Ola Larsson och Tomas Rydsmo samt Heli Nordberg Lindell för FSO.

För vägledning och för att förankra det arbete som FSO gör inom kvalitetsområdet finns en referensgrupp utsedd bestående av representanter för intresseorganisationerna samt verksamhetschef för FSO. Referensgruppen för har under 2018 sammanträtt två gånger.

En förvaltningsgrupp för arbetet med SchoolSoft arbetar med prioritering av utvecklingsarbetet i SchoolSoft. Gruppen består av Lars Forsmark, Tobias Johansson samt Heli Nordberg Lindell för FSO och Roland Jarlbäck samt Monika Tingstad för SchoolSoft. Från och med 2018 deltar även Folkbildningsrådet i förvaltningsgruppen och representeras av Magnus Wetterberg. Gruppen har träffats 4 gånger.

En arbetsgrupp finns för arbetet med rektorsstöd och består av: Tomas Aronsson, RIO, Hans-Olov Furberg, OFI och Heli Nordberg Lindell, FSO.